

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 155. szám. Gergurov-féle házban.
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz-
lemények intézendők és minden díjak fizetendők.

A bácsamegyei nemzeti párt hivatalos közlönye.
Megjelenik minden vasárnap és esztendőnkön.
Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 fr. 50

Egy óra 85 kr.

Egyes szám ára 10 kr. a vasárnapi szám 15 kr.

A Bánffy-kormány válsága.

Budapest, máj. 4. d. u. 4. óra 42. perc. (az „Z. és V.“ eredeti távirati tudósítása.) Bánffyt ad audiendum verbum most fogadja a király. Bánffy aktaszerűleg igyekszik igazolni, hogy a Terényi interpellációjára adott választ Kálnokyval egyetértőleg állapították meg. A szabadelvű párt az egész dolog odiumát Kálnoky intrikáira hárítja. Tény az, hogy Kálnoky beadta lemondását. **Semmi kétség az iránt, hogy Bánffy állása is meg van ingatva.**

Schwarzgelb zászló városunkban.

Olyan hírről vesszünk értesítést, mely alkalmas arra, hogy nem csak városunk közönségét botránkoztassa meg, hanem hogy messze túl a város határain megbotránkoztassa minden hazafiasan érző polgárát e hazának.

Nem tartozunk azok közé, kik a dolgok felfúvására akár gyönyört találnánk, akár pedig a nagyra felfújt dolgokból politikai tőkét szeretnénk csinálni.

Sőt tudunk bizonyos türelemmel lenni egy némely nem épen kedvelt szín, jelvény vagy akár nóta iránt is, ha azok akkor és olyan körülmények között applicáltak, a hol és a mikor azok használatára ha nem is okot, de legalább ürügyet lehet találni.

De azoknak a nem kellemes emlékeket felidéző színeknek, jelvényeknek vagy nótának, amugy semmiképpen sem indokolható előrántása, mikor azoknak használatára a provacatio színében tűnik fel, soha és semmiképpen sem helyeselhető.

A cikkünk megírására szolgáló eseményről lapunk más helyén számolunk be, a helyett csak annak a constatalására szorítkozunk, hogy az egész dolognak nagyon is a polgárságot provocáló színezete van, s hogy az

ekként provocált polgárságnak nem csak joga, de kötelessége is minden uton és módon oda törekedni-természete, sen mindig a törvényesség keretén belül mozogva, hogy az a zászló onnan eltávolíttassék.

Tudjuk mi azt, hogy azt fogják mondani, hogy azok a fekete sárga színek az uralkodó családi színei. No mi erre azt mondjuk, hogy a magyar ember tudta mindenkoron, s tudni fogja az idők végezteig tisztelni királyát, hűséggel viseltetni az iránt, kinek fejét szent István koronája díszesíti a fekete-sárga színek nélkül is.

Katona uraiméknak pedig ha lojalitásuk kiténtetésére, vitézségük növelésére multhatlanul szükségük van a fekete-sárga színek, éljenek azzal a kaszárnya udvarán belül, de ne botránkoztassanak vele békés polgárokat, a kiknek emlékezésében ezek a sárga-fekete színek legfelebb csak annyiban idézhetnek fel nem bántó emlékeket, ha az jut eszükbe, hogy e színek alatt futottak meg egykoron katona uraimék, vitéz honvédek elül.

A város hatóságának pedig meg kell találnia az utat és módot arra nézve, hogy ez a zászló onnan eltávolíttassék.

Mert tessék elhinni a legigazhitűbb kormánypárti ember előtt sem lehet respectusa annak a városi hatóságnak, mely a békés polgárság érületének ily indokolatlan és provokáló megsértéseért elégtételt szerezni nem tud.

Mi sokkal jobb véleménynyel vagyunk városi hatóságunk hazafiságáról, semhogy egy perczig is kételkednénk abban, hogy tudni fogja kötelességét.

Minden esetre békés uton, a provokatio teljes mellőzésével ha lehet, legteljesebb szigorúsággal, s a városi terület integritásának a hatóság egész tekintélyének latba vetésével leendő megvédésével, ha kell.

A kulaiak nonstre-sajtópöre.*)

E czim alatt a fővárosi és vidéki lapok napok óta olyan közleményekkel traktálják olvasóikat, amelyeknek tendenciosus éle oda irányul, mintha az igazság és jog határozottan azoknak a részén állana, akik ellen az a memorandum készítettett. E sorok íróját semmi érdek sem vezérli ezen ügyben akár pro, akár contra állást foglalni; de ha már községünk oly szomorú nevezetességre tett szert, mint azt a „Budapesti Hírlap“ f. évi április 29-én kelt 116. számában is jelzék, megfogja engedni a tek. szerkesztőség, hogy ezen ügyet egészen objektív megvilágításban állítsam az olvasóközönség elé, hogy így maga az olvasó alkothasson magának arról tiszta képet.

A kulai kincstári uradalom, mint földesur és a kulai volt urbéres, mint jobbagyok között az urbéri viszonyok rendezése alkalmával egyezség jött létre, amely egyezség megkötésével Kula volt urbéresei a saját kebelükből választott 11 férfit biztak meg, de nem bízták meg az urbéres ezt a választmányt úgy, hogy annak egyes tagjai is jogosítva lettek volna az urbéres nevében eljárni vagy intézkedni.

Az egyezség megkötése alkalmával ezen 11 tagu urbéres választmány a kincstártól az urbéresek részére mintegy 3000 frtnyi vételárban hasznavehetetlenek osztályozott mocsaras és görös földet vásárolt meg, amelyeket 1868. évben értékesítvén, az azokért befolyt vételár „Urbéri pénzár“ név alatt 34.484 frt 67 krra rugott.

A 11 tagu urbéres választmány 6 tagja ekkor Vaally István kulai lakóst választotta meg az urbéresek pénztárnokául, aki ezen pénzüsszeget kölcsönbeadás útján kamatoztatta is.

1869-ben ezen urbéres választmány épen Vaally István indítványára elhatározta, hogy ezt az urbéres vagyont addig kamatoztatja, míg az 100.000 frtra nem növekszik és akkor majd egy tanintézet felállítására fordítja. Tette pedig ezt a választmány anélkül, hogy erre a jogosult urbéresek által felhatalmaztatott volna.

Az urbéres választmány ezen alapítványozási határozatát Kula község képviselőtestületének hozzájárulás végett bejelentvén, ez nemcsak itt, hanem a megye és a belügyminiszteriumban is jóváhagyatott. Ettől az időtől fogva az egész urbéres ügy Bács-Bodrogh vármegye és a m. kir. belügyminiszterium hatáskörébe ment át és ezek által is közalapítványnyá jelentetvén ki a kulai urbéres vagyon, a felügyeletet felelte Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósága volt hivatalos és kötelezve gyakorolni. Gyakorolta is, mert befolyt a vagyon kezelésébe, biztosításába és a kezelésre hivatott 11 tagu választmányának, — mely ekkor már megfoglyatkozott — kiegészítésébe.

A 11 tagu választmány ugyanis 1878-gi részint elhalalozás részint elköltözés miatt 4 tagra olvadt le, s ezért Kula község képviselőtestületének kezdeményezésére a m. kir. belügyminiszter annak választás, útján eszközölt kiegészítést rendelte el, ami Bács-

*) Közzük ezt a cikket — bár előve kijelentjük, hogy az ellenvéleményeknek is szivesen nyitunk tét.

Bodrogh vármegye utasítására a kulai járás főszolgabírójának vezetése alatt az 1880 és 81. években meg is történt. De a volt urbéres-választmányoknak ekkor még létezett 4 tagja a megejtett választással nem volt megelégedve és az újonnan megválasztott tagokkal együtt működni nem akart. Ez a közigazgatási hatóságok által lemondásnak tekintetét és helyettük újabb 4 tag választatott.

Ennek folyamánya pedig az lett, hogy Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósága folyamatba tette az eljárást arra nézve, hogy a közalapítványára deklarált urbéres-vagyonot a volt urbéres választmány pénztárnokától: Vaally Istvántól elvegye és az újonnan megalakított, úgynevezett *alapítványkezelő bizottság* átadja.

Vaally István az ellene folyamatba tett lépések nyomása alatt 1880 és 81. években 90,777 frt 95 kr névértéket képviselő 278 drb kötvényt és 200 frt készpénzt nagyon helyesen a kulai kir. járásbírósnál letétbe helyezte; de azért az adósoktól az esedékessé vált kamatokat továbbra fölvetve.

Kilencz évi vajadás után végre sikerült Bács-Bodrogh vármegye törvényhatóságának a kulai kir. járásbírósnak és a volt budapesti kir. ítélőtábla egybehangzó végzése alapján 1889-ben a Vaally István által letétbe helyezett kötvényeket és készpénzt kézhez kapnia és az alapítványkezelő bizottságnak átadnia. Ez a bizottság 2 és fél éven át lelkiismeretesen kezelte az alapítványt, eljárásáról minden évben jelentést tett Bács-Bodrogh megye törvényhatóságának, számadásait minden év végén Kula község képviselőtestületének előterjesztette és ezekre nézve a fölmentvényt annak törvényes rendje és módja szerint mindig meg is kapta.

Az alapítványkezelő bizottság működésének 3-ik évében a kulai urbéresek többsége nevében dr. Vaally Emil által időközben az alapítvány érvénytelenítése iránt folyamatba tett pert az urbéresek megnyerték és ennek következtében Bács-Bodrogh vármegye alispánja utasította az alapítványkezelő bizottságot, hogy az általa neki kezelés végett átadott vagyont a kulai urbéresek javára bíróletébe helyezze. Az alapítványkezelő bizottság felettes hatóságának utasítására nyomban letétbe is helyezte:

268 drb régi kötvényt	81,158 frt.	91 kr.
94 „ új „	28,464 „	47 kr.
Összesen 362 drb. kötvényt	109,623.38 frt.	
értékben és készpénzben:	1868.98 frt.	

Összesen tehát: 111.492.36 frt. értékű vagyont. Átvett pedig a bizottság 90.977 frt. 85 kr. értékű vagyont és így ez 2 és fél

évi kezelése alatt 20,514 frt. 51 krral gyarapodott.

Az urbéres vagyonnak másodszeri bírói letétbe helyezésével kezdődnek azon bizonytalanságok, amelyekhez hasonló Magyarországon még aligha látott.

Vaally István ugyanis a 2 és fél éven át működött kezelőbizottság minden eljárását figyelmen kívül hagyva, az általa letétbe helyezett kötvények kiállítóival szemben úgy járt el, mintha azok a kezelőbizottság pénztárnokának kezéhez soha egy krajczárt sem fizettek volna. E czélból Vaally István a hodsághi (és nem a kulai) kir. járásbírósnál mindazok ellen behajtási pert tett folyamatba, akik tartozásaiukat a volt kezelőbizottságnak fizették meg; de akiknek pénzeit egyénileg kifizette ez a bizottság a kulai kir. járásbírósnál letétbe helyezte.

A bíróságok ezen adósokat ismételt fizetésre kötelezte.

Az adósok ki is fizették másodszer is tartozásaikat; de azután a kezelőbizottság ellen fordultak, amely bizottság meg azzal védekezett, hogy ők mint Bács-Bodrogh vármegye törvényhatóságának és a m. kir. belügyminiszteriumnak közgei jártak el; a kezeikhez befolyt összegeket nem ő maguk részére, hanem a Bács-Bodrogh vármegye törvényhatóságának felügyelete alatt állott kulai volt urbéresek növelde alapítványára részére vették föl és számolták el; ezen összegeket pedig a fizetők nevének kitüntetésével bírói letétbe helyezték.

Hasztalan volt a kezelő bizottságnak ez a védekezése, mert a bíróság Doszti József közs. jegyzőt, mint a volt kezelőbizottság elnökét és Blancz Miklós földesgazdát, mint azon bizottságnak volt pénztárnokát személyük és vagyonuk erejéig elmarasztalta.

A volt kezelőbizottságnak ilyenképen elmarasztalt két tisztviselője most az általuk letétbe helyezett 94 drb. kötvényt és 1868 frt 98 kr készpénz kiadatását kérte, mert ha a volt kulai urbéresok, akiknek javára ezen értékpapírokat és készpénzt letétbe helyezték, azokat a maguk javára igénybe nem vették; de sőt ezen összeg erejéig maguknak más irányban kielégítést is szereztek: mi természetesebb, — gondolták magukban — mint hogy ezen letéti összeg nekik visszaadassék és hogy abból ők a kezeikhez fizetést teljesített és másodszeri fizetésre is kötelezett egyes adósok pénzeit visszaadják.

A kezelő bizottságnak volt tisztviselői ezen számításukban is csalódtak. Es csalódásuk annál nagyobb volt, mert bár a kulai kir. járásbírósnak helyt adott is kérelmük-

nek, a szegedi kir. ítélőtábla elutasította őket.

És most ott áll Blancz Miklós földesgazda, a volt alapítvány kezelőbizottságnak pénztárnoka, hogy egész vagyoni egzisztenciájára egy nagy kérdőjel és mindezt csak azért, mert a közigazg. hatóság rendelete folytán megalakult alapítványkezelőbizottságban a közgei képviselőtestület bizalma őt is bevalasztotta és ő a bizalomnak engedve, a választást elfogadta.

Hát annyi bizonyos, hogy ha az ő sorsán okulnánk, akkor itt Kulán a közügy szolgálatához kötellet kellene embert fogni; de hát — Hála Istennek! — annyira még sem halt ki még társadalmunk kebeléből a kötelességérzet, hogy e példa által visszariasztható lenne a közügyek szolgálatától, aminek legeletánsabb példája maga sokat zaklatott és szorongatott Blancz Miklós, aki még ma is mint közgyám a közügy szolgálatában áll. — — —

Áttérek most már ezen odiosus ügynek második részére, amiből ki fog tűnni, hogy tulajdonképen hol a hiba?

Említem már, hogy az alapító kezelőbizottság működésének 3-ik évében, tehát körülbelül 1892-ben a m. kir. Curia az alapítványozast érvénytelené nyilvánította; de ezzel egyidejűleg az urbéres vagyonának az urbéresek közötti felosztását is elrendelte.

Vaally István ismét kezébe kapta ezt az örösi vagyont, be is hajtotta a künnelevő követelések legnagyobb részét; de eljárásáról számadást adni nem akart.

Az urbéresek vártak-vártak; de mikor látták, hogy egyik hét a másik után, egyik hónap a másik után szépen elmúlik, annélkül, hogy Vaally ur nekik az ő vagyonukról számadást adni hajlandó volna: 392-en, tehát a többség, mert e számban az urbéres vagyonnak legalább is ³/4 része képviselve van, — összeszedelőzködtek és dr. Récssei Ede helybeli ügyvédet felhatalmazták, hogy nevéükben Vaally István számadási pert tegyen folyamatba.

Vaally István erre nem adott ugyan az egész vagyon állapotáról számadást, hanem hozzáfogott a vagyon felosztásához. Minden urbéres ¹/4 telek után 20 frt. osztott ki; de ezt is csak azoknak, akik a dr. Récsseinek adott meghatalmazást alá nem írták. Ez a körülmény természetesen egészen más hangulatra terelte az urbéresek nagy részét. Így történt aztán meg az a fura história, hogy a többségből egyszerre kisebbség lett. A dr. Récsseinek adott meghatalma-

F A R C Z A.

Anasztázia hercegnő.

— Orosz elbeszélés. —

Írta: Amphiteatrov Sándor.

II.

1878-ban egy pétervári színésznő, nagyon tiszteletreméltó, hanem egész a vakmerőségig önálló és minden előlélettől mentes hölgy, a szokásos jour fixe helyett, minden szombatn este nagyon vidám s majdnem kivétel nélkül urak által látogatott dínert rendezett. Nagyon vegyes közönség szokott ezeken összegyűlni: kamarások és színészek, bankárok és balletmesterek, ügyvédek és kereskedők. Nők ritkán jöttek el. Rendes látogatója volt ezeknek a dínereknek Hippolyt Jakovjevics Latvin herceg. Ez a kielt világi halálosan unatkozott Pétervárott.

Csekély jövedelméből alig telett egy másodrangu butorozott szobában cítőitendő életmódra, pedig ő megszokta, hogy ezereket költsön. Nem volt ostoba, éles nyelve volt s egy egész asztaltársaságot elmulatott, anélkül, hogy méltóságából a legcsekélyebbet is engedett volna, sőt ellenkezőleg, az arisztokrata felsőbbesség külső airjét mindig

érezette környezetével. Iszonyu sokat evett, hanem mindig csak a liqueur után csipett be. Ezt nagyon jól tudta s azért illedelmesen tudott viselkedni. Mihelyt a bal haláltétkában zugást vett észre, és a szeméi égni kezdtek, tudta, hogy néhány pillanat múlva nehéz lesz a nyelve s észrevétlenül távozott a társaságból, lefeküdt a szofára, egy óra múlva aztán fölébredt egészségesen, és frissen, mint egy ma született gyermek.

Mialatt egyszer Latvin a szofán fektült és már szeméit kinyitotta, halk beszélgetést hallott a közelében. Egy ur és egy hölgy beszélgettek egymással. A herceg azt gondolta, hogy illetlenebb lenne, felhevült arc-cal fölugrani egy hölgy jelenlétében, mint tovább aludni és elhatározta, hogy tettei magát, mintha aludnék, míg a sutgó pár el nem távozik.

— Így tehát Anastázia Romanovna — mondta a férfi különös idegen kiejtéssei — elutasít engem?

— Ez Tádé — gondolá a herceg. — Vajon kire vethette szemét ez a bolond? Csak nem arra a gazdag moszkvai asszonyra, aki utóbb velem szemben ült? Nem rossz zlése van.

— Egyszóval Jan, — felelé nevetve a hölgy — mi jutott önnek eszébe? Én nem értem önt! . . . Évek óta ismerjük egymást, sőt barátok is vagyunk, majdnem tegeződünk, s most egyszerre nőül akar venni! Ugyan kérem, minő férjem lehetne ön nekem.

— Igaza van, — mondá Jan megsértődve — én csak szegény zenész vagyok.

— A „szegény” szó itt egészen fölösleges, — veté közbe Anastázia. — Minden hímезs hamozás nélkül megmondom. Ha férjhez megyek, ami nemsokára megtörténik, mert már huszonnyolcz éves vagyok, akkor csakis egy éhezöz meggyek. Ismer engem. Egy gazdag ember nagyon független volna tőlem. Én egy függő férjet akarok, a szomját akarom oltani, míg ő engem rokonságha visz a Kurikokkal és Gediminekkal. Így aztán quiette vagyunk.

— De hát egyáltalán szeretett ön már egyszer életében?

— Soha és senkit! Az isten kegyes volt irántam.

— Hanem ép ellenkezőleg azt mondják, hogy nagyon sokszor és nagyon sokat, — mondá bizonyos csipősséggel Tádé.

— Mi mindent nem mondanak! —

zás aláírói közül ugyanis több mint 100 megbízó visszaszítta aláírását, csak hogy az osztalékot megkaphassa és így ma ismét ott áll Vaally István ur, hogy neki számadást adni nem kötelessége, mert hiszen ezt a többség nem kívánja. (!?) — — —

Ami már most a memorandum-ügyet illeti, lehet-e csodálni, ha ilyen rendkívüli körülmények között a szegény urbéresek rendkívüli eszközökhöz is nyulnak?

Tény, hogy ezen urbéres ügyben, amely máris valóságos chaosra nötte ki magát, egy memorandum készült, melyet a panaszosok a kormány minden tagjának küldöttésként szándékoztak átadni, de ez nem történt meg. Hogy miért, azt én magam sem tudom; de annyit tudok, mert olvastam azt a memorandumot is, hogy az nagyon kiméletes hangon van megszerkesztve és hogy abból, — bár nagyon kívánatos volna, — monstre-sajtópör aligha fog növekedni.

Szárazon, minden egyéni vélemény nyilvánítása nélkül mondtam el az eseményeket és most már az olvasóra bízom annak megítélését, hogy kinek van igaza és hogy kinek volna oka örülni akkor, ha az a monstre-sajtópör csakugyan le is tárgyaltatnék.

Hanem mondanék én valamit tisztelt Uraim!

Kezdjék el ezt az urbéres ügyet megint ott, ahol elhagyták 1869-ben, mikor azt növeldei alapítványára deklarálták és tegyék ezt vele most újra. Meglátják, hogy Kula minden ablakában örömtűzek gyúlnak ki erre az elhatározásukra!

Kulán, 1895. május 1-én.

r. 1.

A megyei tisztújítások.

Perczel Dezső belügyminiszter: T. Ház! (Halljuk! Halljuk!) A Ház mult szombati ülésében . . . (Zaj. Halljuk! Halljuk! Fölköltások a szélsőbaloldalon: Halljuk a miniszterelnököt!) Holló Lajos t. képviselőtársam interpellációt intézett a folyó év végén tartandó országos vármegyei tisztújítás tárgyában a miniszterelnök urhoz és a belügyminiszterhez, a melyre miután az ügy tárgyanál és természeténél fogva kizárólag és első sorban az én resortomhoz tartozik, — leszek bátor a t. Ház engedelmével a választ megadni. (Halljuk! Halljuk!)

Az interpelláló képviselő ur első kérdésére azt válaszolhatom, hogy a folyó év végén megejtendő általános vármegyei tisztújítások kérdésében (Halljuk! Halljuk! Elnök csenget.) a kormány határozottan és kizáró-

lag azon az állásponton áll, a melyet számára a vármegyékről szóló, most érvényben levő 1886. XXI. t.-cz. előír. A kormánynak mint eddig, úgy most sem lehet oka vagy szándéka a választásokat bármely irányban, bármely célból és bármely eszközökkel befolyásolni, és azon helyzetben vagyok, hogy a leghatározottabban dezaувálhatom azon forrást, a melyből a t. interpelláló képviselő ur, mint interpellációját indokoló beszédében kifejtette, ezen kérdésre nézve az anyagot merítette.

Az interpelláció második kérdésére nézve kijelenthetem, hogy a kormány ma is ragaszkodik azon tervéhez, hogy a vármegyek önkormányzatáról, a közigazgatási bizottság szervezéséről és azok hatásköréről, ugyamint ezt az 1891: XXXIII. t. cz. 2. §-a előírja, egyidejűleg kíván a törvényhozás elé törvényjavaslatokat terjeszteni, (Helyeslés jobbfelől.) de fentartja azon már akkor hozzátett nyilatkozatát is, hogy egyidejűleg előterjesztést ezenkívül kiterjeszteni kívánja még a városokról, a községekről és a fegyelmi eljárásról szóló törvényjavaslatokra is. (Helyeslés jobbfelől.) Ezen szándékától a kormány most sem érzi magát indítva eltérni, annál kevésbé, mert ugy van meggyőződve, hogy ugy a tisztviselőknek, mint az ország általános érdeke egyaránt azt követeli, hogy e kérdések szervesen, együtt-tesen és véglegesen oldassanak meg. (Elnök helyeslés jobbfelől.)

Epen azért a kormány nem hajlandó az interpelláló képviselő ur által felvetett kérdéseknek novelláris uton való rendezése iránt javaslatokkal járulni a törvényhozás elé. (Helyeslés jobbfelől.)

Pár, egész rövid észrevételt és reflexiót akarok tenni azon beszédre, melylyel Holló Lajos interpellációját bevezette és indokolta. (Halljuk! Halljuk!) Higyje el nekem a képviselő ur, hogy bárhogyan emelje ő a tisztviselők fizetését, vagy bárhogyan hozza is aranyba más állami, vagy egyéb alkalmazottak javadalmával, ez önmagában soha sem fogja és nem lesz képes megszüntetni azt a bizonytalanságot és kétes helyzetet, a melyben — teljesen igaza van — a vármegyei tisztviselők vannak, mert ezt nem a fizetésnek nagysága okozza, hanem okozza kizárólag az a körülmény, hogy ők hat évről hat évre választatnak (Ugy van! jobbfelől. Ellenmondások a szélső baloldalon. Felkiáltások: A főispánok!) és hogy megbízatásunk minden hat évben változik. A másik észrevétellel, a mit Holló t. képviselőtársam beszédjére tenni kívánok, egyenesen tartozom és kötelezve vagyok a vármegyei

tisztviselők irányában. Én tiltakozom az ellen, mintha a képviselő urnak igaza volna és jogosultsága volna arra, hogy ugy állítsa oda a kérdést, mint azt tette; és midőn azt a passzust használta, hogy „ezek következtében önkénytelenül áll elő az a helyzet, hogy az összes közigazgatási tisztviselők beállanak előlőrökeikre, öhajtoának az állami közigazgatásnak, mert látják, hogy ezen fukar és csak a hatalom iránt kapzsi rendszer mellett csak ezen módolt várhatják saját helyzetük javítását és előmozdítását. (Igaz! Ugy van! balfelől.) Én ugy vagyok meggyőződve, hogy azon férfiak, a kik ma a vármegyében a közigazgatás intézésére hivatvák, a legközvetlenebbül szerezhetnek tapasztalást e részben, és így azok meggyőződését már ennél fogva is indokoltnak kell elfogadni.

Ezek után kérem a t. Hazat, méltóságasságok válaszatomat tudomásul venni. (Elnök helyeslés jobbfelől.)

Holló Lajos: T. Ház! Interpellációm első részére adott választ megnyugvással veszem tudomásul, a mennyiben a t. belügyminiszter ur kijelentette, hogy a törvénytől eltérő semmiféle befolyást a választásokra, a meddig ez a törvényes állapot fennáll, nem kíván gyakorolni; és megnyugvással veszem azt is, hogy a miniszterelnök ur nyilatkozatára vonatkozólag egy bécsi lapban előadottak tévesek. Jobb szerettem és öhajtottam volna ugyan, hogy a jelenlegi miniszterelnök ur nem kéri fel egy másik miniszter kollegáját a választ megadására. (Derűtlenség a szélső baloldalon), hanem demetalja itt a kérdéses bécsi közleményt, de elvégre ezen kisegítő módot is elfogadom, a mely a más által való beszélgetésnek legújabb módszerét a parlamenti gyakorlatban beiktatja (Elnök derűtlenség a szélsőbaloldalon).

A kérdés másik részére röviden kívánok válaszolni, a mennyiben a t. belügyminiszter ur egy kissé más térére terelte a dolgot, mint a melyen az én interpellációmozgott. En t. i. nem kívántam egy rövid interpelláció keretében érinteni azt a kérdést, hogy a kormány felállított programját fenn tartja-e vagy sem, en ezt interpellációm körén kívül állónak tekintetem. Hanem a helyzet ugy áll, hogy ha most a választas megtörténik, akkor a tisztviselőknek legalább hat éven keresztül anyagi javadalmazása meg van állapítva. Ennek következtében, mint hogy mindig azt méltóztatni állítani, hogy a közigazgatás államosításával, a tisztviselők kinevezésével azért nem lehet most előállani, mert a Ház ezen oldalon nagy ellenzést fog ez a törvényjavaslat kelteni, kívántam és

mondá mozdulatlanul Anasztázia Romanovna. Farsukov tábornokné például azt mondja rólam nyíltan, que je suis une Méssaline. Megjegyzendő, hogy ezeket a hízogó szavakat azóta mondja csak rám, mióta 3000 rubelt vett tőlem kölcsön . . . Maga azonban már azelőtt, hogy megvalloítottam, tudta, hogy minden inkább vagyok, mint egy ideál, s most ennek dacára megkéri a kezemet. Mit jelent ez?

— Én szeretem, — mormogá zavardottan Tádé.

— Igen? Ez engem mélyen meghat! . . . Hát ki volt az, a ki két évvel azelőtt saját szavai szerint Nelli Ewansba fülig szerelmes volt s ennek dacára a mennyegző előtt megszőkött tőle csupán azért, mert tudomására jutott, hogy a szegény leány valamikor egy regényt élt át? Mit szól ehhez Jan? . . . Hallgat? Igen, igen maga nagyon szigorú erkölcsös férfi! Egy hozomány nélküli Nellinek nem bocsátja meg a legcsekélyebb szerelmi viszonyt sem, s a miliomos Nasztia Chromovának megbocsátja azt is, hogy Messalina hírében áll!

— Éljen boldogul Anasztázia Roma-

novna! Szerencsét a jövendőbeli hercegi koronához.

— A viszontlátásra.

A beszélgetés megszűnt. A herceg felnyitotta a szeméit. A szoba üres volt.

— Ez egy asszony! Azt meg kell engedni! . . .

Mialatt ezekkel a gondolatokkal foglalkozott, belépett hozzá a színésznő.

— Hallja — fordult feléje Latin — gyógnom kell. Épen most voltam egy beszélgetésnek tanuja?

— Chromovának?

— Minő főnix ez?

— Nagyon kedves, és a mint látja, nagyon csinos teremtés, a kinek hat millió rubel van a vagyonában.

— Hat millió? — mondá a herceg elámulva.

— Sem több, sem kevesebb . . . s egy nő, a ki arra gondol, hogy férjhez menjen. Többet mondok: ma eljött hozzám, hogy bemutassa magát, mint menyasszonyt.

— És a vőlegénye?

— A vőlegény — maga hercegem!

— Mi—i?

Latin tágra nyitott szemekkel nézett

a színésznőre, mintha azt nézné, hogy nem vesztette-e el az esztét.

— Össze akar engem vele házasítani.

— Tanácslom, ne hagyja a szerencséséjét elszaladni. Kifizeti Anasztázia Romanovna az adóságait s tekintélyes állást biztosít a társadalomban.

— Ez mind szép, de hát nőül jönne hozzám?

— Maga tetszik neki.

A herceg izgatottan járt föl s alá a szobában.

— Tudja, — mondá a színésznőnek a herceg, miközben megállt előtte, — a maga Chromovának és Tádénak a párbeszédéből azt látom, hogy ő csak fiktív házasságra akar lépni . . . Nincs igazam?

— Mit törődöm én azzal? És aztán? Annál jobb magára nézve! A nevéért pénz kap, állást és korlátlan szabadságot . . . Nasztia is, ugylátom, nem igen tetszik magának.

— Nem mondhatom, hogy nem tetszik, hanem félek tőle — nagyon különböző leány.

— Ne féljen semmit, Nasztia nem rossz, és ha csak maga jól viseli magát vele szemben, ő sohasem bántja meg magát.

Egy hónappal ez után a beszélgetes

őhajtottam azt, hogy addig is, míg ez a nagy államosítási harc eredménytelen vagy eredménytelenül megvívatik, azt a sok ezer művelt magyar családot ne tegyük ki annak az elszomorító helyzetnek, melyben már évek óta van és legalább hat évig még lesz az újabb választás folytán, hanem azt, a mit mindenki akar a hazában, hogy t. i. e nagy hivatást betöltő kar, méltó javadalmazással legyen ellátva, tegyük meg közös akaratából a közvagyonból, mely az ország közérdekeinek szolgálatára van rendezve. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

A miniszter ur azt mondja, miért gyanúsítom a tisztviselői kart azzal, hogy csak a kenyérgondos bírja rá, hogy az állami közgazgatásnak híve legyen. En az e szemben felajánlom azt a próbát: méltóztassék a tiz-tizenöt évvel ezelőtti megállapított dotációt annyira emelni, hogy a megyei tisztviselők az államiakkal egyenlő fizetést élvezzenek, méltóztassék a közigazgatási célokra a szükséges három-négy milliót rendelkezésre bocsátani s akkor aztán lássuk, hogy az a tisztviselői kar hozsannával fogja-e fogadni az állami közigazgatás eszméjét. (Élénk tetszés a szélsőbaloldalon.) Mi nem akarunk a tisztikar iránt tanúsított érzelmeinkkel magunk iránt rokonszenvet kelteni; mi a közérdeket szolgálunk, ha a későbbi megoldás be nem várva, az ügyet már most akarjuk ily irányban elintézni. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Azt méltóztatik mondani, hogy a bizonytalanságot nem szüntetné meg a javadalom emelése, mert azt egyedül a választási rendszer okozza. Messze vezetne e kérdés vitatása, azért csak röviden reflektálok erre. Én, és azt hiszem, az ország többi részeiben lakó t. képviselőtársaim is azt tapasztaltunk, hogy konzervatívabb dolgok, mint a vármegyei választás nincs semmiféle alkalmazásnál. (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.) Nincs rá eset, legalább nem tudok egyetlen egyet sem, a hol használható erőt kidobtak volna tisztí karból, a hol elejtettek volna bárkit, a ki munkakörét szakértelemmel és lelkiismeretesen betöltötte. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.)

A bizonytalanságot az önök által törvénybe iktatott az a rendszer okozza, melynél fogva kizárólag a főispán dönti el, hogy valaki valamely állásra kanditáltsá-e vagy se. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) A főispánnak minden törvényes ellenőrzés nélkül a hozzáférhetetlenség minden garanciája nélkül meg van az a joga, hogy egyes tisztviselőket elejtsen, kenyertől megfoszson.

A bizonytalanság vádját mindig csak

az önkormányzati rendszerre áthárítani s nem a főispáni jogkörben találni, ellenkezik a valósággal.

De én nem akarok e téren discussiót folytatni, én csak azt őhajtom, hogy addig is, míg a törvényjavaslatoknak az a nagy sorozata betérjesztetik és törvényé válik, segítségünk a sürgős szükségén és oldjuk meg a tisztviselők javadalmazásának kérdését. Ezért a második kérdésre adott választ tudomásul nem veszem. (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.)

A haz többsége tudomásul veszi a választ.

Tragédia Moholon.

Ime, vannak még Monteci és Capulet történetek: a Romeók és Juliák nem vesznek ki soha sem a kunyhókból és szaporítják egyre a szerelem vértanúit.

Ez a Romeo történet nálunk Bácskában történt s áldozatai Darinka, egy gyönyörű szerb leány és a kedvese Gregor, akik titkon szerették egymást s szörnyű vége lőn a falusi szívek szerelmének: készen a tragédia.

A falu, Mohol község megszírta április 30-án a gyönyörű gyermekleányt és ha még a népek nótájára csinál a szép Darinkáról olyan megható éneket, hogy sokáig elsírnak rajta a vidék lányai.

Kipattan a Vrbácsi Zsiván fehér háza előtt az effera rüge, a szép Darinka 15 esztendő szívében nemkülönbön kinyílt a szerelem virága. Megszerették egymást halálosan Darinka és Gregor, a szép dalias kamasz, akinek nagy fekete szemei vannak.

A Vrbácsiak gyűlöltek a Gregorékat és elkergettek a fiut a leány mellől, aki sírva leste a kedvesét és kiszökött hozzá, hacsak szeret tette.

A fiatal Zsiván, a Darinka bátyja egyszer fölemelte az öklét a fiatal Gregorra és rákiáltott:

— Megöllek, ha nem hagysz békét a hugomnak.

Egyszer öltre is mentek a nyílt utcán. Darinka nézte, aztán odarohant és nem a Gregor karját, hanem — a bátyját fogta le sírva:

— Ne bántsd!

Annál jobban gyűlöltek a Vrbácsiek a Gregorékat.

A szerelem pedig nyomon vitte a kifejlés felé a megindult falusi drámát.

A szép Darinka április 20-ikének éjsza-

után Latvin herceg és Anasztázia Romanovna Chromova az oltár előtt állottak. A fiatal házaspár Pétervárott lakott. Mindenki, aki Anasztázia Romanovna előbb ismerte, azt mondta, hogy az életmódja a házasság megkötése után sem változott a legkevésbé sem. Reggel hét órakor kelt föl s az ágyból egyenesen az íróasztalához sietett, hogy pénzügyi operációt folytassa. Este azonban Latvinéknál nagy és vegyes társaság gyűlt össze, mint azok, amelyeket előbb ők látogattak. A fiatalok és a színésznők látogattak az estélyeket. Anasztázia Romanovna szeretete, ha azt mondták róla, hogy a művészetet és a tudományt pártfogolja, s nem kimélt pénzt ha arról volt szó, hogy egyetemeknek, konzervatóriumoknak és művészeti akadémiáknak ösztöndíjakat adjon.

A herceg ritkán látta a feleségét. Anasztázia Romanovna szerzett a számára hivatali, amely ugyan nem jövedelmezett semmit, de tekintélyt és rendjeleket szerzett a számára, tekintélyes járadékot adott neki s kifizette az adósságait, mihelyt többet költött, mint a mennyit szabad lett volna neki. A házassága első idejében Anasztázia Romanovnának szinte tetszett is a férje, mert

alkalmazkodott szeszélyeihez. Hanem egyszerre aztán mindennek vége lett.

A házassága második évében Anasztáziának fia született. Nem sokkal ezután a hercegnék igen heves szöváltása volt a feleségével. A klubban meglehetősen sok pénzt vesztet el és Anasztázia Romanovna nem akart kifizetni, s azt mondta neki, hogy fizesse ki a saját zsebéből. A herceg is megsértődött s haragját gyalázatos modorban nyilvánította. Valaki a klubban gratulált neki a „trónörökös”-höz.

— Köszönöm — mondá a herceg — hanem miatt ez a kis fiu a családotm gazdagította, ugy tünik föl nekem, mintha valaki megfogna a galléromnál fogva, s plagiiummal gyanúsítani.

Maga is megrémült attól a mit mondott, de későn. Az élce másnap a hercegnő tudomására jutott, s egy héttel utóbb Hipolyt Jakovlevics Latvin herceg a varsó-bécsi vasuti vonal egyik kocsiájában ült, s a neje meghagyta neki, hogy soha többé vissza se térjen, mert elveszítí évjáradékát, ha még egyszer a szemei elé kerül.

(Folyt köv.)

káján lábujjhegyen kiszökött a fehér házból, végig futott az udvaron és a kerítésen kikutogott az utra:

— Gregor!

— Itt vagyok.

A lány felkuszott a kerítésre és a leány a két karjába kapva leemelte és el-siettek.

Gregor ölébe vette a lányt a buvóhelyen és imádták egymást. Gregor is gyerek még ugyszólván, alig 18—19 éves és az volt az utjokban, hogy még katonasorban sem volt. Hová szököjnek? Ugy is elviszik Darinka mellől Gregort 1—2 év múlva.

Amint így beszélgettek, előtört a fiatal Zsiván, a lány bátya.

Es a kését kétszer dörte a nővére csabítójának a testébe... Az vérezve futott az utcára és örszerogyott.

A szép Darinka reabourt, de hazaczipelték...

A falu másnap a füléig kitatótta a száját szemérmetlen dolgokat fecsegett a szegény Darinkáról.

A leány pedig hírül vette, hogy a kedvese halóban van. Beszökött a szobába és az édes apja forgópisztolyával beléolt a szerelmes szívébe.

A tizenöt esztendő szívbe. S oly jól eltalálta, hogy rögtön megszűnt dobogni s Gregor nevet nem tudta többé kimondani...

Ugyanekkor jöttek a rendőrök a szegény Darinka bátyját tömlőzbe vitték.

S ekkor a falu elővette a könyzacskóját és sirt egy sort a tragédia fölött, mikor a szép Darinkát temették.

Gregor még nem halt meg. Pedig arra vitték a lányt a házuk előtt.

Politikai hírek.

A kuriai bíráskodás. A képviselőválasztások felett a bíráskodást szabályozó törvényjavaslat tárgyalására kiküldött képviselőházi bizottság Feszty Lajos elnöke alatt május 1-én ülést tartott. Az elnök bemutatta a képviselői reverzálisok dolgában a Házhoz érkezett feliratokat, amelyek javaslatlét céljából kiadattak Rohonyi Gyula előadónak. Az elnök arra való tekintettel, hogy a törvényjavaslat most már negyedszer kerül a bizottságban a tárgyalás alá, azt javasolja, hogy a bizottság mellőzze ezutal az általános vitát s az egyes szakaszok részletes tárgyalására térjen át. Erdélyi Sándor igazságügyminiszter kijelenti, hogy kormány már régebben tett nyilatkozatahoz képest magáéva teszi a törvényjavaslatot és hozzájárul az előző ülészak alatt történt bizottsági tárgyalás során a törvényjavaslaton tett bivotsági módosításokhoz is. Gulner Gyula, Makfalva Géza, Molnár Antal, Chorin Ferenc, Perczel Dezső miniszter, Mohay Sándor, Kozma László és Szalay Károly felszólalása után a bizottság elhatározta, hogy a törvényjavaslatnak az előző ülészak alatt már letárgyalta 1—132. §-ait az akkori tárgyalás során elfogadott módosításokkal együtt újolag magáéva teszi és a 133. §-nál folytatja a további részletes tárgyalást. 133—137. §-ok, amelyek a képviselőház előtti eljárás szabályozák, valamint a törvényjavaslat következő — negyedik — címe, amely a választókerület képviselőküldési jogának felfüggesztésére vonatkozik (138—141. §-ok), ugyszintén az 1874. XXXIII. törvények módosításáról és kiegészítéséről szóló ötödik cím (142—148 §-ok) néhány módosítással elfogadtván, a tárgyalás folytatása pénteken délelőtt tíz óra tüzetett ki s ezzel az ülés véget ért.

H I R E K.

— **Májusfa.** A helybeli folyam-mérnökség épülete előtt április 30-ról május 1-re virradó éjjel egy május fát állították fel, melynek hegyén a nemzeti zászló diszeleg. Ugylátszik ez szurhatta valakinek a szemét, mert május 1-én este, tehát a felállítás szökött idejének elmúltával a helybeli

gyalogsági kaszárnya általellenében levő városi területén ugyan csak, egy magas posztát állították fel hegyen a fekete sárga, két oldalon egy fekete sárga és fehér kék (bajói) zászlót tűzve fel. A felállításakor közeli posztan álló rendőr állítása szerint ezt a májusfát a kaszárnyából kijött katonák állították fel ugylátszik a katonaság és polgárság nagyobb egyetértésének okából.

— **Rendkívüli közgyűlés Zomborban.** Schlagerter Gyula polgármester az alábbi meghívót bocsátotta ki: Ömeltósága Sándor Béla főispán úr lemondása tárgyában érkezett belügyminiszteri leirat, úgy a főispán úr ömeltósága bücsizó-levelének elintézésére céljából Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1895. évi május hó 7-én (kedden) délelőtt 9 órakor a várost háza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre var szerencsén a bizottsági tag urakat tisztelettel meghívni.

— **Országos vívőverseny.** A magyar atletikai klub folyó évi május hó 12-én országos vívőversenyt és nyilvános vívómérkőzést rendez. A bíróságnak és jurynak Szilágyi Dezső elnöke alatt még két tagja van, s mind a kettő megyénkbeli, nevezetesen Szemző István a bács megyei ellenzék vezére és Kisbaári Kiss Ferencz budapesti ügyvéd, ki szintén megyénk szülötte.

— **Ösztöndíj adományozás.** A válás- és közoktatásügyi miniszter a megye kezelése alatt álló 100 fros Adamovits-féle ösztöndíjat Türr Aladár zombori gymnasiumi ill. oszt. tanulóknak adományozta.

— **Klein (Kishonti) Samu,** ki még két hóval ezelőtt színházi titkár volt f. hó 2-án Horváth adóhivatali pénztárnok, Proll p. ú. igazgatósági titkár és Dalmay számtanácsosból alakult vizsgáló bizottság előtt letette az adóiszti vizsgát szép eredménnyel.

— **A baja-zombor-ujvidéki h. é. vasút építése** befejezéséhez közel áll. A sinek Bajától Ujvidékig le vannak rakva. Bajától Zomborig pedig már homokolva is van. A kavicsolást is megkezdik, míhelyt a Duna vizállása alacsonyabb lesz és a kavics kiemelhető lesz a Duna medréből. A vágányok teljes lerakása alkalmából az összes mérnöki kar és hivatalnokok tiszteletére mult vasárnap délen bankett is volt az „Elefánt” szálloda helyiségében, este pedig társas vacsora. Az első toasztot Kampl Albert a vállalat főmérnöke mondotta az építés-vállalkozókra, Gfrerer és Grossmann urakra. A mulatság 1 órakor ért véget.

— **Győrffy** ujonnan kinevezett pénzügyigazgató tegnap foglalta el állását. Délelőtt 9 órakor a pénzügyigazgatósági 10 órakor pedig az adóhivatali személyzetet mutatkozott be nála.

— **Esküvő.** Mint mult számunkban előre jeleztük, szombaton délután 5 órakor esküdött örök hűséget Rodt Lajos főgymnasiumi tanár Dalmay Jolán kasszonyoknak. Az esketésnél tanuként Gerevics Gusztáv főgymnasiumi igazgató és Kaczevinszky Kálmán pénzügyigazgató helyettes szerepeltek.

— **Állami anyakönyvvezetés Szabadkán.** Szabadkán a közigazgatási bizottság az állami anyakönyvvezetést illetőleg 2 kerületet hozott ajánlatba. Az I. kerületben anyakönyvvezető Vojnics T. Dezső árszázéki ülnök, helyettese Lubibráth Kelemen. A II. kerületben Pertits János árszázéki ülnök, helyettese Vukovich Gábor terjesztettek föl. Az anyakönyvvezetők 5—600 frrtal lesznek jutalmazva.

— **A gajdobrai határtagosítási** munkálatok hitelesítésére az ujvidéki kir. törvényszék határnapul folyó évi május hó 11-ét tűzte ki.

— **Főgymnasiumi hangverseny.** A helybeli m. kir. állami főgymnas. tanuló ifjúsága által f. évi május hó 11-én, a „Vadász-

kürt” szálló helyiségében rendezendő, táncz-csal egybekötött hangverseny műsora megállapítottan, adjuk az alábbiakban. 1. Májusi induló. Zsaskovszky F. től. Eneklí az ifj. vegyeskara. 2. Concert-Ländler, Langer G. től. két hegedűre, négyes kísérettel. Előadja az ifj. zenekara. 3. Zizim. Zaálr Józseftől. szavalja Dömötör Aladár VIII. o. t. 4. Viharban. Dürnertől. Eneklí az ifj. férfikora. 5. kettős. Eneklí Raisz Ilonka és Szabácsy Anna k. Zongorán kíséri Horváth Ákos dr. ur. 6. Phantaisie ou Scène de Ballet. Beriotól. Hegedűn előadja Gerevics Ernő VII. o. t. zongorán kíséri Malesevits Miklósné urnő. 7. Magyar népdalok férfikarra. Horváth Ákos dr.-tól Eneklí az ifj. férfikara. 8. A monolog ellen. Monolog Abányi Emiltől. Előadja Zátanyi Dezső VIII. o. t. 9. Magánének. Eneklí Kollár Viktorné urnő, Zongorán kíséri Horváth Ákos dr. ur. 10. Etude. Clementi M.-től. Zongorán előadja Maximovics Szilárdné urnő. 11. Honvagy. Mazur Zsaskovszky F. től. Eneklí az ifj. vegyes kara. 12. Rákóczy-induló. Előadja az ifj. zenekara. Felhívjuk városunk intelligens közönségének figyelmét a minden tekintetben érdekesnek és élvezetesnek ígérkező hangverseny iránt, már csak a játékonyszéla tekintettel is, a mennyiben a befolyó jövedelem az ifj. zene és énekarr hangjegy- és hangszertárának gyarapítására fog fordítani. Belépti jegyek előre válthatók részint az ifj. rendezőknél, a hangverseny estélyén pedig a pénztárnál.

— **Ó-Szivacz község határtagosítási és legelőfelosztási ügyében** a zombori kir. törvényszék a tárgyalást folyó évi május hó 24-re tűzte ki.

— **A hadsereg szükségleti versenytárgyalásokra** a szegedi kamara legutóbbi teljes ülésén képviselőül megválasztotta: Szegeden: Kulinyi Zsigmond titkár és Lichtenberg Mór beltagot, Szabadkán: Lenday Antal és Pausits János kültagokat, Ujvidéken: Dietzgen Imre és Adamovits Sándor kültagokat, Zomborban: Frey Imre és Heindlhofer Róbert kültagokat, Baján: Drescher Gyula és Mikolits Ignác kültagokat.

— **Uj-tüzoltó főparancsnok.** Az ó-becsei önkénytes tűzoltó testület vasárnap tartott rendkívüli közgyűlésén a Zavisits főparancsnok elhallozása folytán megürrült főparancsnokságra Fetter János községi jegyzőt választotta meg.

— **Kirándulás.** A zombori kerékpár-egyesület folyó évi május hó 5-én (vasárnap) Bezdán-Szántóvára kirándulást rendez. Indulás d. u. 1 órakor a klubhelyiségből. A résztvevő tagokat az előkség ez uton is felkéri, hogy gépszámjelvény és lámpával jelenjenek meg.

— **Adakozások a zombori róm kath. új templomra.** — III. sorozat. — Jakobcsits Mihály 100 frt. Falcione Lőrinc 250 frt. Nén. Falcione András örökösei: Falcione Gusztáv, dr. Falcione Nándor, Alföldy Falcione Mária 250 frt. Heindlhofer Róbert 200 frt. Fejer Gyula 100 frt. Aszt Nándor 50 frt. Dr. Fratricsevics Aszt Vince 2 frt. Özv. Lippert Antalné 5 frt. Schmausz Endre 5 frt. Husveth István 50 frt. Szemző Gyula 50 frt. Fernbach Bálint 50 frt. Dr. Vujevich Zoltán 5 frt. Frey Imre 20 frt. Dr. Danninger Ádám 5 frt. Szauerborn Károly 5 frt. Lugumerszky Plátó 1 frt. Bergenthal Arnold 1 frt. Oblát Károly 1 frt. Goldfáhn Sándor 1 frt. Neuhaus Malvin 1 frt. Tóth Ernő (perzselből) 5 frt. 16 kr. Prosznitz Mihály fia 5 frt. Steiner Jakab 2 frt. Teltsch Gáspár 50 kr. Freund Samu 5 frt. Vukicsevits István 2 frt. Schön Adolf 1 frt. Holländer József 1 frt. Keszler Dezső 50 kr. Engel Mór 1 frt. Lallosevics Jakab 50 frt. Schlieszer testvérek 3 frt. Koszanits C. A. 5 frt. Kollár József 2 frt. Landovits Ferenc 1 frt. Lusztig Mór 50 kr. Kaufmann utóda 50 kr. Schäffer Hermann 50 kr. Spitzer Bernát 2 frt. Hegedűs József 2 frt. Arnyoljevits D. 1 frt. Brummer Kálmán 1 frt. Gergurov Szrejoje 1 frt. Schlesinger Teodóra 50 kr. Theodorovits Zlatoje 50 kr. Özv. Bunyi Karolina 5 frt. Özv. Blumenthal Jánosné 2 frt. Özv. Jäger Sándorné 3 frt. Dömötör Aurél 1 frt. Szup-

pek Gyula 50 kr. Nikolits István 1 frt. Gross Sámuel 2 frt. Vidákovits György 50 kr. Sztójkovits Z. J. 1 frt. Parchetich Mihály 2 frt. Schvölzer Ferenc 1 frt. Schäffer Fülöp 1 frt. Butkovics József 1 frt. Perlesz Adolf 1 frt. Weidinger Zsigmond 1 frt. Engel Adolf 1 frt. Horvátovits Stipó 2 frt. Proboj-csevits Mariska 1 frt. Pock László 1 frt. Csihas Erzsike és Ilonka 2 frt. Müller 1 frt. Schick Rezső 50 kr. Szlavy Elemér 5 frt. Theodorovits 2 frt. Hirschenhauser és Kovács 1 frt. Flossberger Mátvás 1 frt. Ulrich Ferenc 1 frt. Valient József 2 frt. Dr. Balogh Ernő 1 frt. Tárcazy István 5 frt. Ifj. Husveth István 20 frt. Spitzer Márk 1 frt. Szabadka Mihály 2 frt. Gräber Mihály 1 frt. Zombory Aranka 2 frt. Szauerborn Julia 2 frt. N. N. 50 kr. Özv. Wundszám Sándorné 2 frt. N. N. 3 frt. Gromilovits J. 1 frt. Bielickyné 1 frt. *Anyagban, munkában, fuvarban.* Scherer Ferenc 1 szent kép. Adler Adolf 1 szent kép aranyozott keretben. Ehrlich Nándor 10 frt értékű bádogos munka. Steiner Lajos 1 oltárkép. — Folytatása következik. — A gyűjtő bizottság nevében: Dr. Thurszky Zsigmond elnök. Thum Adolf pénztáros. Trischler Károly jegyző.

— **Esküvő.** Dr. Mitzger Tódor maczali orvos folyó hó 12-én délután 3 órakor vezeti oltárhoz Szabadkán Reinitz Idus kisasszonyt Reinitz Mór szabadkai nagykereskedő leányát.

— **Tanítói köri közgyűlés.** A Bács-Bodrogh megyei apatini kerületi községi tanítói kör rendes tavaszi közgyűlését, folyó évi május hó 8-án Karavukovan tartja meg. A gyűlés tárgyai: 1. Gyakorlati tanítás, tartja Gretsche Károly. 3. A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása. 3. Dr. Kék Lajos országgyűlési képviselő által a körnek pályadíjak kitűzése céljából ajándékozott 40 (negyven) korona hovaforrditása iránti határozat. 4. A rajztanításról értekezik W. J. 5. „A szemléletű oktatás kapcsolatban a magyar nyelv tanításával,” című tételről értekezik Perl Mátvás. 6. „Mily tejedelemben és mi módon tanítandó az egészségtan az elemi népiskola VI. osztályában?” című tételről értekeznek az egyes tantestületek. 7. A gyakorlati tanítás felett zárt ülésben megejtendő eszmecsere. 8. Indítványok. A gyűlés délelőtt 9 1/2 órakor veendi kezdetét. A gyűlést 9 órakor ünnepélyes megnyitás fogja megelőzni, melyen az apatini dalárda fog közreműködni.

— **Május elseje.** Szabadkán, mint ottani tudostónk írja, egy-két fővárosi kiküldött vezetése alatt gyűlést tartott a munkásnép a város erdőben, hol néhány beszédet intéztek a munkásokhoz. A fővárosi kiküldöttek Munkás-Szózat és Május elsejére szimmetl igázott nyomtatványokat akartak osztogatni, de a rendőrség elkobozta a nyomtatványokat s a gyűlést is szétoszlatta, vezérüket pedig elfogták. A városerdőből a városháza ele vonult a nép s vezérük kiadását követelte. Antunovics Andor első alkapitány erélyesen lépett fel a zajongó tömeg szemben s egy másik vezérüket is, ki fegyveres támadással fenyegetődzött, letartóztatta s a tömeget szétoszlatta. A kapitány biztos fellépése imponált a népnek s a tömeg csakhamar elszéledt. A rendőrség egész éjjel készenletben volt, de nem akadt dolga.

— **Bács-Bodrogh vármegye községi és körjegyzői egylet** folyó 1895. évi május hó 6-án d. u. 4 órakor Zomborban a vármegye palotájában rendes évi közgyűlést és ugyanazon nap d. e. 9 órakor ugyanott választmányi ülést tart. Tárgysorozat: 1. Elnöki jelentés 1894. és 1895. évről. 2. Jókai Mór műveinek mikénti kisorsolása. 3. Az egylet 1895. és 1896 évi költségvetési előirányzatának megállapítása. 4. Az 1893. és 1894. évi egyleti és árva-házi számadás megvizsgálása és az erről szóló felmentvények kiadása. 5. Az 1877. évi november 16-án 45983. szám alatt jóváhagyott egyleti alapszabályok, valamint az ügyrend módosítása tárgyában a kiküldött bizottság által elkészített tervezetek. 6. A központi országos jegyzői közgyűlésre kiküld-

döttek jelentése. 7. A magyarországi községi és körjegyzők országos központi egylete által az ügyrend 4. §-a értelmében a megyei jegyzői egyletek elbírálása alá utalt indítványok: a) Baranya vármegyei egylet indítványa, marhalevel iktatókönyvek megváltoztatása. b) Győr vármegyei egylet indítványa, a létesítendő jegyzői arvház javára begyűlt pénzalapnak, jegyzői árvaikat segélyező alap-pa leendő változtatása iránt. 8. A magyarországi községi körjegyzők országos központi egyleti elnökségének 35.1895. számú felhívása, a közigazgatás államosítása folytán alkotandó községi törvény megalkotásához, a felsorolt kérdő pontokra, a gyakorlati tapasztalaton alapuló, közigazgatási viszonyoknak megfelelő nézet kifejtése. 9. Csincsik János és Nopper Ferenc egyleti tagságukról lemondása és tagsági díjainak törlesztése hozatala tárgyában. 10. Az egyleti elnöknek az alapszabályok 13. §-a értelmében netán benyújtandó indítványok tárgyalása. 11. Az egyleti tisztikar és választmányi megválasztása. Kelt Ó-Szivacon, 1895. évi április hó 3-án. Elmenn Károly s. k., egyleti főjegyző. Zsupanszky Lyubomir s. k., egyleti elnök.

— **Hat hónapig felakasztva.** Különös eset foglalkoztatja Szenttamás lakosságát. Ezelőtt mint egy hat hónappal történt, hogy Szrkoblija Milos öreg szerb ember, aki pár év előtt elvesztvén feleségét, özvegy-ségében egyedül élt saját házában, két ház-as fiától, kik külön háztartásban éltek, azal bucsuzott el, hogy másnap el fog utazni leányához, aki Belgrádban van férjhez, hogy ott töltsen el a telet s majd csak nyárra jön ésmé vissza, hogy kis gazdaságát kezelje. A fiuknak az elbucuzás nem tűnt fel, mert az öreg Szrkoblija máskor is ellátogatott távol levő leányához. Az öreg este felé hazament s magára zárta a házat azután nem látták többet. A szomszédok másnap zárva találták a házat, de tudták, hogy az öreg szomszéd Belgrádba készült és nem tűnt fel nekik a csendes ház. Telt hét-hét után, hónap-hónap után. A fiuk sokszor emlegették, hogy az öregnek bizonyosan valami jól megy a dolga, hogy nem lát haza felé még csak hírt sem ad. Pedig az öreg otthon volt. A bezárt háznak csendes lakója. S csak a tavasz emelte le a fát a titokzatos eseményről. A tavasz nyíltával a zárt ház szomszédja, házának újra építéséhez fogott s a mult heten, amint dolgoztak a munkásoknak is, meg az arra járóknak is feltűnt az a nehéz, kellemetlen szag, a mely a közel környéket uralta. Később rájötték, hogy az a szag az úresnek vélt ház padlásáról jő. Figyelmeztették erre a két fiút, akik szintén nyugtalanlankodni kezdtek atyjuk oly hosszú távolléte miatt s felnyitották a házat. A szobákban mindent rendben találtak. Földmentek a padlásra, ahol rémséges kép tárult a nézők elé. Az öreg ember a gerendán akasztva esingött, a feloslánsnak indult tetem iszonyu bűzt terjesztve. Az esetről jelentést tettek az előjáráságnak, amely a helyszínén megjelent. Az öreg valószínű, hogy éltuntagságból öngyilkosságot követett el, de hogy mi vitte rá az öreget, gyanítani sem lehet. Nem lehetetlen azonban, hogy esetleg valami büntetésnek áldozata Szrkoblija. A vizsgálat lesz hivatala a valót kideríteni.

— **Főispáni helyettesítések.** Dr. Vojnits István Szabadka város főispánja törvényadta jogánál fogva, Milassin József alkaptány helyére — ki ez idő szerint a pénzügyi osztályban van alkalmazásban — Mészáros Kálmán aljegyzőt helyettes alkaptányának és Almási Péter budapesti lakosthelyettes aljegyzővé nevezte ki.

— **A kalocsai főképtalan** valamennyi tagjának fokozatos előléptetése, valamint Kleiner Lajos és Zittl Róbert új kanonokok ünnepélyes beiktatása mult hó 17-én történt meg. Az egyházi ünnepély dében Császká György érseknél a főképtalan tiszteletére 24 terítékű díszedő követte.

— **A szabadkai főgymnasium Arany ünnepélye** május 5-én délelőtt 10 órákor fog megtartatni a Pest-szálló nagytermében. Az ünnepély műsora: 1. Nemzeti dal. (Petőfi-től.) Eneklí az ifjusági ének-kar.

2. Megnyitó beszéd. Tartja: Haverda Matyás igazgató. 3. A bajusz. (Aranytól.) Szavalja: Horovitz Jenő. VIII. oszt. tanuló 4. Részletek „Arany hazafias lírájának ismeretese” című pályaműből. 5. Magyar népdalok. (Biharitól) Hegedűn és cimbalmon előadják: Bodroghy Károly és Tary Emil VIII. oszt. tanulók 6. Ágnes asszony. (Aranytól) Szavalja: Zsulyevits Antal VII. oszt. tanuló 7. Részletek „Arany és Petőfi barátsága” című pályaműből a.) Lenn a tenger... „Thomas és Hamlet” cz. operájából Szendereg Svéd dal c) Viharban. (Dürmertől.) Eneklí az ifjusági ének-kar.

— **Lóverseny Szabadkán.** A 4-ik huszárezred Szabadkán állomásozó tisztikara a szabadkai lóverseny téren folyó hó 4-re lóversenyt rendezett.

— **Palicsi fürdő intézetünk** — írják nekünk május 1-ső kelettel Szabadkáról május elsején nyílt volna meg, ha ugyan a hatóság a nyári évadra szelő készüldéseket bevégezte volna. De biz ott meglehetősen rendtelenség van még ma is, mert a mi hatóságunk úgy gondolkozik, hogy elég, ha 4—5 heti késedelemmel nyílik meg a fürdő, hiszen úgy is hideg van, s vendégek még nem érkeznek.

— **Összekovacsolt ezüst csomagot** vitt egy czigány tégnapelött Pirisi József szabadkai arany műveshez s azt megvételre ajánlotta. Az arany műves rögtön belátta, hogy itt vallami betöréses lopásból eredő ezüst tömböt tart a kezében s rögtön értesítette erről a rendőrséget. A rendőrség az ezüst kereskedő czigányt nyomban letartóztatta s abban Aladics János nevű rovtott multu egyénre ismert, a ki az ezüst eredetere azt adja elő, hogy ő eladás végett egy czigánytól kapta az ezüstöt, akinek nevét nem tudja vagy nem akarja megmondani.

— **Talált hulla.** Szabadkán a puska-poros torony előtti útjemető térségen, melyet most nivelliroznak, egy kis domb alatt emberi hullára akadtak: közvetlenül mellette egy fejszét is találtak, a fejsze azt a gyanut kellette, hogy az elhunyt erőszakos halálnak esett áldozatul. A vizsgálatot nyomban megindították. Mint utóbb értesülünk, az orvosi vélemény szerint a hulla már 15 éve lehet a földben. A szabadkai kíváncsian várják a vizsgálat eredményét.

Foulard-selymet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenkint — japáni, chinai, s. a. t. a legújabb mintázattal és szneken, u. m. fekete, fehér és szines Henneberg selymet 35 krtól 14 frt 65 kr méterenkint sima, csikos, koczkázott, mintázottakat damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőségben és 2000 szin és mintázattal s. a. t. postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat küld postafordultával: Henneberg G. (cs. k. udvariszállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros. és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Törvénytészi csarnok.

Lovagias ügy és pofon Szivacon.

Érdekes ügyet tárgyalt szombaton a zombori kir. törvénytészi. Párviadalra való kihívás vétsége és súlyos testi sértés büntette miatt, vádoltan áll a kir. törvénytészi sorompói előtt ifj. Meikl János új-szivacsi birtokos és tartalékos es. és kir. hadnagy. A panaszt Schuller Mór öttani birtokos és takarékpénztári igazgatóságí tag tette vádolt ellen. A tényállás röviden a következő: Schuller Mór egy levelben írt kifejtése által ifj. Meikl János magat becsületében sértve érezvén, elküldte segédeit Hoffmann János szivacsi községi iskolai igazgatót, és Sinkó Győzöt, ki akkor ugyanott tanító volt, de most mint önérettel említi a X-ik díjfoko-

zatba tartozó állami tisztviselő, lévén az ó-sővő állami iskola tanítója, hogy nevében Schuller Móról elégtételt kérjenek. Schuller Mór ugylátszik sokkal kevésbé harciasan indulat ember ugyan mint ellenfele, mégis miután tőle állítása szerint nem fegyveres-hanem csak általában „elégtételt” kért a késég, hajlandó volt segédeit megnevezni, kik azután Offner Zsigmond takarékpénztárt könyvelő és Ladányi Mór új-szivacsi községi aljegyző személyében találkozták is az ellenfél segédeivel s csak hamar teljes egy-értelműséggel abban állapodtak meg, hogy párbajra ok fen nem forogván az ügy a felek között a lovagiaság szabályai szerint elintéztetik. Ezt aztán két példányba foglalt jegyzőkönyvbe is beírták, s re bene gosta a feleknek kézbesítették. Schuller Mór ugy látszik meg volt elégedve az ügynek ilyen elintézésével, annál kevésbé azonban ifj. Meikl János, ki bizonyára azt gondolta magában, hogy ha a segéd urak nem tudták neki elégtételt szerezni, majd szerez ő magának, s midőn legelőször szembe találkozott Schuller Mórral azt olyan hatalmas taláta pofon ütni, hogy Schuller Mór teljesen indokoltan látta a felvett visum reperum alapján súlyos testi sértés büntette miatt feljelenteni ellenfelet.

A megejtett vizsgálat után szombaton került ez ügy végtárgyalásra. A tanács köztekezőleg alakult: Elnök Dalmay Pál, bírók: Sztójkovits György és Markovits Lajos dr. jegyző: Grätz Ferencz dr. A vádhatóságát Kardos Kálmán dr. képviselte, míg vádolt védőjeként: Szilágyi V. István dr. zombori ügyvéd szerepelt. Panaszos ügyének képviselőre Bruck Ármin dr. zombori ügyvédet kérte fel. A végtárgyalás nem szűkőkődött itt-ott derültebb scenakban is. Már az magában egy kissé comicus volt, hogy panaszos az eset után másfélére megvizsgáltat magat egyik jelesebb fővárosi fülörvosnak, daczára hogy ennek bizonyítványa csupa suppositioikon alapult, mégis ezt kérte alapul vétetni, sőt mi több ennek a bizonyítványa-nak a megszerzése érdekében tett költséges utazását vádoltal akarta megfizettetni.

De derült episdokkal sürűn találkoz-tunk a tanuk kihallgatása alkalmával is, a kiknek legtöbbször bizonyos fontosságú lát-szott tulajdonitani annak, hogy ők „lovagias ügyben szerepeltek.”

Sinkó Győző tanu kihallgatása alatt például körülbelül következőket hallottuk:

Elnök: Aztán mit mondtak önök Schullernek, hogy fegyveres elégtételt kérnek, vagy pedig csak általán elégtételtől beszéltek?

Tanu: Természetesen fegyveres elégtételt kértünk.

Elnök: Az nem épen természetes, mert a többi tanuk nem azt mondják, hogy fegyveres elégtételtől nem volt szó.

Tanu: Akkor ők rosszul emlékeznek.

Elnök: De a vizsgáló bíró előtt ön is azt mondta, hogy fegyveres elégtételtől szó sem volt.

Tanu: Akkor én is rosszul emlékszem. (Derültség.)

Elnök: Hát aztán mi történt, mikor Önök Schullertől elégtételt kértek?

Tanu: Lovagias uton bevégeztük az ügyet. (Még a törvénytészi tagjai is alig tudták megőrizni komolyságukat.)

Elnök: Talán egy kissé körülményesebben is elmondhatná?

Tanu: Az apróbb körülményekre nem emlékszem.

Elnök: azután felmutatja az általa is aláírt jegyzőkönyvet, a mire aztán kezd a tanu egyre-másra emlékezni.

Elnök: Van-e még valakinek valami kérdezni valója?

Tanu: Kérem nekem, Mennyi napdíjat kapok én ma, mert kérem én X. díj osztálybeli állami tisztviselő vagyok.

Elnök: Azt majd megtudja a tárgyalás végén.

A bizonyítási eljárás befejezése után a kir. ügyész adja elő vád indítványát. Vádoltat a súlyos testi sértés büntetésben és a párviadal vétségében kéri büntésnek kimon-datni.

Védő egy igazán remek védbeszédben czáfolja az ügyész vádindítványát, kiemeli azt az erkölcsi kényszert, mely alatt véden-
cze, mint tartalékos tiszt állott. Vádlottat csak a könnyű testi sértés vétségében látja bű-
nösnek, enyhe büntetést kér.

Végül vádlott képviselője csatlakozott az ügyész vádindítványához.

A törvényszék az ügyészi indítványtól eltérve vádlottat csak a súlyos testi sértés vétségében és a parviadal vétségében találja vétkesnek, s öszbüntetésül 14 napi fogházra itéli. Panaszos kárterítési követeléssel a polgári perutra utasított.

Nyilttér*)

Az ügyben érdekelt részről vesszük a következő sorokat:

A napilapok nagy részének törvényszéki csarnokában „a kulaiak monstre-sajtópöre“ cím alatt céltatosan elferdített és a tényekkel éles ellentétben álló közleményekre vonatkozólag alulírottak kénytelenek vagyunk a való igazságnak megfelelően a következő észrevételeket közzé tenni:

A kulai volt urbéresek közös vagyonát képezett számviteliellen földék vételárából Vaally István kulai lakós kezeihez 1868. évben 34.484 ft 67 kr. folyt be. Tény, hogy Vaally István ezen összeget részben 1880 részben 1881. évekig kamatokra kiadta; tény, hogy ezen időben ezen vagyon már több mint 90000 ft-ot tett ki, mert nevezett Vaally István 1881. évben a kulai kir. járás-bírósnágnál ennél nagyobb összeget helyezett bírói letétbe; tény továbbá az is, hogy Vaally István 1892. évben ezen kötvényekből álló vagyon a bírói letétből ismét felvette; tény, hogy e 1881. évben 90000 ft-ot többet kitétt kölcsönösszegekből 25000 ft kivételével nemcsak a tőkét, hanem annak 8%-os kamatait is már beszede; tény az is, hogy ezen összeg arithmetikai eredménye ma már több mint 200.000 ft.

Arról itt nem akarunk beszélni, miképen létesült Vaally István kezelői minősége, de az általa világgá bocsátott adatai alapján hírek folytán azt akarjuk kiemelni, hogy Vaally István a kulai volt urbéresek ezen több mint 200.000 ft-ot kitevő vagyonáról a jogosultaknak számadást adni határozottan nem akar, pedig idegen vagyon kezelőjének első kötelessége számadásait bármely jogosult kívánatára előterjeszteni.

A jogosultak megeléglően Vaally István makacs vonakodását, mintegy 392 en, a jogosultak többsége, ellene a zombori kir. törvényszéknél felhívási pert tett folyamatba, amelyben a számadási kötelezettség alól minden elgondolható módon menekülni igyekeztek.

Ezen törekvése nem ébreszti-e fel minden gondolkodó ember gyanúját? összegegyeztethető-e ezen magatartás a korrektséggel?

És Vaally István a helyett, hogy jogi és becsületbeli számadási kötelességének eleget tenne, most tüzet kiált, részünkről sértéseket kohol az eljáró bíróságok iránt, magát egy üdvözölt mártynak tünteti fel és sajtópernek örömmel nézünk eléje, mert kívánjuk, hogy egy ország ismerje meg azon állapotokat, amelyeket Vaally István felidézett.

Memorandum készült részünkről, de valótlán hazugság, mintha mi abban akár a kulai, akár a hódásági járásbíróságokat vagy a zombori kir. törvényszéket, még kevésbé a szegedi kir. ítélőtáblát, vagy azok bírait gyanúsítottuk volna. Elmentünk ezen memorandumban azon határig, amelyen belül a jogait kereső ügyfeleknek mozogni megengedett dolog, de a jogkeresés szabadsága által biztosított szabadszóláson túl nem léptünk.

Vaally István azonban azon célból, hogy magáról az alapos gyanút elhárítsa, hogy az eljáró bíróságok sympathiáját a

magá részére biztosítsa, ellenünk pedig el-
lenszenyvet felkelte, olybá tüntet fel bennünket, mintha jogos alap nélkül mi erőszakoskodnánk ellene, mintha mi rágalmaznók a bíróságokat, hogy így ez által a bíróságok tekintélye megmentőjének tüntesse fel magát.

De nyugodtak vagyunk, mert hitünk, hogy a magyar bíróságokat efféle szemfényvesztés megtéveszteni nem fogja.

Közgazdaság.

Vetőmagvak.

Haldek Iguác magnagykereskedő helyi jelentése a „Zombor és Vidéke“ számára.

Vörös heremag. A rendelmények ezen cikkre a héten már csak gyéren érkeztek be, nyers aruból is csak egy tétel bánáti áru került 60 ft-on eladásra.

Lucernamag. tisztítatlan nyers minőségben erősen kínáltatott, a nélkül, hogy vé-
vökre talált volna, jegyeztetik 35—45 ft-ig.

Bükköny, teljesen hiányzik, úgy hogy a beérkezett rendelmények csak részben voltak foganásíthatók.

Baltacim. már teljesen üklettelen.

Répmag: az egyetlen cikk, mely még élénk forgalomnak örvend, jegyeztetik: oberndorfi 30—35 ft-ig, eekendorfi 28—30 ft, olajbogyóalaku 23—26 ft, buocok 22—25 ft.

Muharmag. igen keresett, de kevesebb vásároltunk, mivel a jelenlegi tulmagas árak ezen takarmánynövény tulajdonképeni értékével épen nem állanak a kellő arányban.

A gazdák tehát más takarmánynövények magvaira irányítják érdeklődésüket, melyek sokkal magasabb tápértékkel bírnak és nagyobb hozamot adnak, mint a muhar; így az utóbbi időben már nagyobb rendelmények érkeztek csibehurmagra (spergula), mely kitűnő takarmánynövény hazánkban eddig nem volt kellőképen méltatva, a fizetett árak a minőség szerint 12—14 ft között váltakoztak.

Hirdetések.

Summi!

Eredeti párizsi summi és kalholya mely finomság és jószág tekintetében a legmagasabb követelményeket is föltöl-
mulja. Egy tucazi 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 ft. Bonts-
amer. (Gravid) 3 és 4 ft. legfinomabb párizsi hölgysz-
vaos 2, 3, 4 és 5 ft. Holzpreparatiff Hasse után
2 ft. Mensinger tanár után 2 ft 50 kr. darabonként.
Megrendések díszletlen lepecsételt levelekben utavet-
mellett, vagy a pennek előleges beküldése mellett

REIF J. BÉCS,

1. BRUNNTASSE 3.

Uraimnak szóló teljes mintakönyv 5 ft. kisebb 4, 3 és 2 ft-er. Árjegyzék zart borítékban ingyen. Magyarországhoz előző megrendelés 10% -kal olcsóbbak.

BERGER ANTAL
BUDAPEST, ARADSTR. 48.

Magyarországi kizárólagos
Képviseletének URAI RAKTÁRÁ
ARADSTR. 48. INGTEN

SINGER & Co. Ltd.
KENTON Circle Ltd.
Austrian Cycle Co.
Képviseletének URAI RAKTÁRÁ

megpróbálva és jónak találva: fogorvosilag ajánlva, egyáltalán fogorvosokhoz
fogtiszítószer.
Mindennél kapható.

KALODONT

SARG-féle egészségügyi hatóanyagilag megvizsgál-
(bizonyítvány Bécs 1887. július 3-án.)

Sok milliószor

Phönix-hajkenőcs

a Stuttgarteri egészségügyi és betegápolási kiállításon 1890. ben díjat nyert. Orvosi vélemény és ezer hálaírat szerint az egyetlen realis és ártatlan szer, hogy uraknak és nőnek teljes üde hajzatot növesztessen; igen fiatal uraknál erős hajszót növeszt. Sikerért és ártatlansáért jótállás. Egy tégely 80 kr., postai küldemény vagy utavet 90 kr.

K. HOPPE, WIEN, XIV., Schreitzergasse 12.

Haszonbérleti hirdetmény.

Id. gróf Khuen Károly ur nassari uradal-
mán Szerémszékében Sodalovec községben
Eszék közelében fekvő Lanka és Szakasziget
puszta 1245 cat. hold 306 négyzs. öterjedelem-
ben f. é. október hó 1-től 10 évi időtartamra
haszonbérbe adatik.

A haszonbérleti feltételek és az ajánlati
minta a sodaloveci erdőhivatalnál Sodalovec-
(u. vasútállomás Eszék) betekintendők, a hol
Linhart Lipót körederész a jelentkezőknek a
pusztát meg fogja mutatni.

Ajánlatok 10% bántépénzzel ellátva
f. é. május 20-ig

Möller István jószágigazgatóhoz Héderváara
(posta- és távirat-állomás) intézendők, a kinel
a bővebb felvilágosítások megtudhatók.

Bérbeadó fenntartja a jogot az ajánlatok
közül szabadon választani.

Tözsdei megbízásokat

szüntelen és lelkiismeretesen eszközöl

Iustig Miksa
bank- és váltóháza Budapesten,
Váci-körút 43.

Alapított 1886.

Arad, Győr, Pozsony, Szeged, Sz.-Fehérvár, Szombathely,
Szabadka, Temosvár telephon-állomásról az érdeklődők
telephon után direct irodámbaz fordulhatnak, hol napon-
kint 10—5 óráig az árfolyamok állása iránt felvilágosítást
díjlanlan nyerhetnek. **Telephon-szám 1070.**

*) E rovat alatt közöltékort nem vállal felelő-
séget a szerk.

A legjobb és legegészségesebb francia cigaretta-papír a

LE GLORIA

Gloria-Patent minden egyes lap leoldható!

József Bardou és fiától Perpignan és Párisban. Kapható minden tőzsde, papírkereskedésben.

Nem a kovácsnál kell szemet vásárolni! ezt mondja a régi példaszó.

Ezt joggal mondhatom telepítvényemre, mert csakis egy ily nagy üzlet, mint az enyém, mely óriási árukészleteket készpénzen vásárol kevés költség mellett, ami csakis a vevőnek van hasznára.

Elragadó szép szövetszövetek magán vásárlóknak ingyen és bérmentve. Dus tartalmu mintakönyv, a milyen még nem létezik, szabóknak bérmentetlen.

Öltözékeknek való kelmék

Peruvien és Dosking a magas Clerus számára, előírás szerinti szövetek a cs. és kir. tisztviselői egyenruhákra, továbbá a rokkantak, tüzoltók egyenruháira, kocsiáthuzat, loden-szövet vízmentes vadászöltönyökre, mosószövetet utazó plédok 4—14 ftig stb.

Dicséretes, becsületes, tartós, tiszta gyapot szöveteiket, melyek alig ütik meg a szabónak fizetett árat, ajánl

Stikarofsky János,

BRÜNNBEN

(das Manchester Österreichs).

A legnagyobb posztó-raktár fél millió értékben.

Szétküldés utánvétel mellett.

Levelezés: Német, magyar, cseh, olasz, francia, lengyel és angol nyelven.

Essenz stomatika compas. védjegy J.
a csillagban

SZT. JAKAB GYOMORCSÖPPEK.

Egy sok évóta kipróbált hatást soha meg nem tagadó gyógyszer gyomorbetegségek ellen, kiválóan hat emésztési gyöngeség étvágytalanság, fájdalom, kolika, gyomorégés, szabálytalan székelés stb. ellen egy üveg ára 60 kr. és 1.20 kr. Tudósító ingyen. Kiváló gyógyszernek bizonyult Dr. Liber-féle ideg erősítő elixir védjegye kereszt s horgony — mely sok év óta idegbetegknél sikerrel használtatik. Prospektust kérjenek. Orvosi és hivatalosan hitelesített előírás szerint készítve. M. Fanta gyógyszerárterében Prága.

ISZÁKOSSÁG

essenzciálával gyógyítható. A gyógykezelés a beteg tudtával vagy a nélkül történhet, a szer színtelen és szagtalan. Az eredmény kivétel nélkül biztos, jótállás mellett; egy üveg ára 1 fjt 80 kr.

Főraktár **Megváltó gyógyszerárter** Pozsonyban.

Továbbá kapható Zomborban minden gyógyszerárterében, valamint az alábbi gyógyszerárterekben; Práger Béla, Nagy-Kanizsán, Gruber István Pancsován, Ivó Károly Szabadkán, Hoffman Béla Ungváron, ugyszintén a birodalom legtöbb gyógyszerárterében.

Szolyva és Polenai

szakteknitvények által elismert kiváló hatású **gyógyvizek**

Gyomor és fejtájás, szédülés, cukros hűggyár

aranyér bántalmái és köszvényelleni különlegesség!

a friss töltésű, **SZOLYVA** és **POLENAI** védjegye!

Luhí Erzsébet

rendkívüli kellemes ízűnél fogva, főleg borral vegyítve a betegnek élvezetes, kellemes üdítő italt képez.

tulságos gyomorsav képződésénél. Idült gyomorhurut és étvágytalanság

torok gége és hörgők idült hurutos bántalmái ellen, feltűnő sikerrel lesz alkalmazva.

a friss töltésű **LUHI** védjegye!

Főraktár: Budapestben,
Frum István utódnál,
tulajdonos **Werner Adolf** Bathányi u. 3. sz.
Megrendelhető: minden ásványvíz kereskedésében, vagy közvetlenül
Gróf Schönborn uradalmi Igazgatóságánál,
Munkácscon.

Ezen vizeknek tiszta kezelése folytán, kellemetlen utóíze nem képződik

Butor-

üzleti helyiség változás.

Tisztelettel van szerencsém mélyen tisztelt vevőimnek és a n. é. közönségnek becses tudomására adni, hogy **május hó 1-én**

butor-áru-raktáromat, ugyszintén kárpitós műhelyemet

ugyanacsak a **fő-utczában**, a **zombori takarékpénztárral szemben levő Sztojkovits-féle házba** helyeztem át.

Amidőn ezen új helyiségben átköltözve bátorkodom mélyen tisztelt vevőimnek és a n. é. közönség becses figyelmét czégemre felhívni, kérve kegyes megszerencseltetését azon határozott biztositással, hogy részemről mindent megteszek, hogy minden egyes vevőimnek ugymint eddig, ezután is, minden tekintetben teljes megelégedését kiérdemelhessem.

Kegyes pártfogásért esedezve vagyok

kiváló tisztelettel

ADLER ADOLF

kárpitós mester és butorkereskedő
ZOMBORBAN, fő-utca, Sztojkovits-féle ház, a zombori takarékpénztárral szemben.